

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра гісторыі беларускай мовы

Анатацыя да дыпломнай работы

ЛУНЦЭВІЧ ІРЫНЫ РЫГОРАЎНЫ

**ХРАНАЛАГІЧНА МАРКІРАВАНАЯ ЛЕКСІКА
Ў ТВОРАХ ЛЮДМІЛЫ РУБЛЕЎСКОЙ**

Навуковы кіраўнік : доктар філалагічных навук, прафесар Г.І.Кулеш

МІНСК
2017

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца складаецца з 65 старонак, з якіх – 47 старонак асноўнага тэксту, спісу крыніц, які ўключае 56 пазіцый, 1 дадатка.

Ключавыя словы: ХРАНАЛАГІЧНА МАРКІРАВАНАЯ ЛЕКСІКА, УСТАРЭЛЫЯ СЛОВЫ, ГІСТАРЫЗМЫ, АРХАІЗМЫ, МОЎНЫЯ АСАБЛІВАСЦІ ТВОРА, БЕЛАРУСКАЯ МОВА.

Мэта работы – выявіць храналагічна маркіраваную лексіку (архаізмы і гістарызмы) у творах Л. Рублеўскай і даследаваць яе лексіка-семантычныя і стылістычныя асаблівасці.

Для дасягнення пастаўленай мэты былі вылучаны наступныя задачы:

- правесці агляд літаратуры па тэме даследавання;
- вывучыць праблему азначэння тэрмінаў архаізм і гістарызм;
- паказаць сферу ужывання архаізмаў і гістарызмаў, правесці іх класіфікацыю;
- выявіць з найбольшай паўнатай аб'ём устарэлых слоў у акрэсленых творах Людмілы Рублеўскай і даць ім лексіка-семантычнуюстылістычную характарыстыку.

Аб'ект даследавання – устарэлыя словы ў гістарычных раманах Л. Рублеўскай.

Прадмет даследавання – лексіка-семантычныя асаблівасці ўстарэлай лексікі, іх стылістычная роля ў мастацкім тэксце.

Крыніцай фактычнага матэрыялу для нашага даследавання паслужылі: раманы «Забіць нягодніка, альбо гульня ў Альбарутэнію», «Сутарэнні Ромула», выдадзеныя адной кнігай пад назвай «Сутарэнні Ромула».

Асноўным метадам даследавання, скарыстаным ў дадзенай працы, з'яўляецца апісальны, які прадугледжвае аналіз разнастайных моўных фактаў, іх класіфікацыю, тыпалагічнае абагульненне.

У працэсе даследавання мы прыйшлі да высновы, што ў мове гістарычнай прозы адбываюцца важныя творчыя працэсы, вынікам якіх з'яўляецца актывізацыя састарэлых слоў, а ўстарэлая лексіка ў творах Л. Рублеўскай – адзін з актыўных сродакаў дасягнення мастацкай выразнасці тэксту.

Практычная значнасць і навізна працы бачыцца ў тым, што была вылучана, класіфікавана і даследавана храналагічна маркіраваная лексіка папулярных твораў Л. Рублеўскай на гістарычную тэму і створаны слоўнік гэтых устарэлых слоў.

Матэрыялы і высновы праведзенага даследавання могуць быць выкарыстаны пры стварэнні вучэбных слоўнікаў, лексічных каментароў, у курсе «Лексікалогія», у спецкурсах і спецсемінарах.

Дыпломная праца складаецца з уводзінаў, трох глаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц, дадатка.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа состоит из 67 страниц, из которых – 49 страниц основного текста, списка источников, который включает 56 позиций, 1 приложения.

Ключевые слова: ХРОНОЛОГИЧЕСКИ МАРКИРОВАННАЯ ЛЕКСИКА, УСТАРЕВШИЕ СЛОВА, ИСТОРИЗМЫ, АРХАИЗМЫ, КЛАССИФИКАЦИЯ УСТАРЕВШЕЙ ЛЕКСИКИ, СТИЛИСТИЧЕСКАЯ РОЛЬ АРХАИЗМОВ И ИСТОРИЗМОВ В ХУДОЖЕСТВЕННОМ ТЕКСТЕ.

Цель работы – выявить хронологически маркированную лексику (архаизмы и историзмы) в произведениях Л. Рублевской и исследовать ее лексико-семантические и стилистические особенности.

Для достижения поставленной цели были выдвинуты следующие задачи:

- провести обзор литературы по теме исследования;
- изучить проблему определения терминов архаизм и историзм;
- показать особенности применения архаизмов и историзмов, провести их классификацию;
- выявить с наибольшей полнотой объем устаревших слов в названных её произведениях Людмилы Рублевской и дать им лексико-семантическую и стилистическую характеристику.

Объект исследования – устаревшие слова в исторических романах Л.Рублевской.

Предмет исследования – лексико-семантические особенности устаревшей лексики, её стилистическая роль в художественном тексте.

Источником фактического материала для нашего исследования послужили: романы “Забіць нягодніка, альбо гульня ў Альбарутэнію”, “Сутарэнні Ромула”, изданные одной книгой под названием “Сутарэнні Ромула”.

Основным методом исследования, использованным в данной работе, является описательный, предусматривающий анализ разнообразных языковых фактов, их классификацию, типологическое обобщение.

В процессе исследования мы пришли к выводу, что использование хронологически маркированной лексики в исторической прозе в качестве одного из активных средств достижения художественной выразительности текста способствует активизации устаревших слов в общем употреблении.

Практическая значимость и новизна работы видится в том, что была выдвинута, классифицирована и исследована хронологически обозначенная лексика популярных произведений Л. Рублевской на историческую тему и создан словарь этих устаревших слов.

Материалы и выводы проведенного исследования могут быть использованы при создании учебных словарей, лексических комментариев, при изучении раздела “Лексикология”.

Дипломная работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованных источников, приложения.

ABSTRACT

The diploma thesis consists of 67 pages, 49 pages of which are the main text, a list of sources with 56 positions, 1 supplement.

Key words: CHRONOLOGICALLY MARKED VOCABULARY, OBSOLETE WORDS, HISTORISMS, ARCHAISMS, THE CLASSIFICATION OF OUTDATED VOCABULARY, THE STYLISTIC ROLE OF ARCHAISMS AND HISTORICISMS IN A LITERARY TEXT.

The aim of research is to reveal the chronologically marked vocabulary (archaisms and historicisms) in the works of L. Rublevskaya and to explore its lexical-semantic and stylistic features.

To achieve this goal, the following tasks were put forward:

- to review the literature on the research topic;
- to study the difficulties of defining the terms archaism and historicism;
- to show the specific application of archaisms and historicisms, to classify them;
- to reveal with the greatest completeness the volume of obsolete words in certain works of Lyudmila Rublevskaya and give them a lexical-semantic and stylistic description.

The object of research is archaisms in the historical novels of L. Rublevskaya.

The subject of research is the lexical and semantic features of the archaisms, their stylistic role in the artistic text.

The source of factual material for our research was the novels " Kill the scoundrel, or A Game of Alborutenia ", " The Dungeons of Romulus", published in one book under the title " The Dungeons of Romulus ".

The main research method used in this work is a descriptive one, which provides analysis of various linguistic facts, their classification, typological generalization.

In the process of research, we came to the conclusion that the use of chronologically marked vocabulary in historical prose as one of the active means of achieving artistic expression of the text contributes to the revitalization of obsolete words in common use.

The practical significance and novelty of the work is determined by the fact that the chronologically marked vocabulary of popular historical works by L. Rublevskaya was selected, classified and studied, and a dictionary of these archaisms was created.

Applicability: material and the conclusions of the study can be used to compile educational dictionaries, lexical comments, to study Lexicology.

The diploma thesis consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a list of sources, an appendix.